

Una llei per sancionar l'homofòbia

EFE

El Dia de l'Orgull Gai de 2013, a l'Ajuntament de Barcelona. La proposició de llei contra l'homofòbia encara no ha arribat al període d'esmenes al Parlament.

Els partits impulsors de la llei contra l'homofòbia al Parlament de Catalunya voldrien aprovar-ne el text abans del proper Dia de l'Orgull Gai, el 28 de juny. L'avantprojecte de llei que van impulsar ERC, PSC, ICV-EUiA i la CUP seria el primer a Europa contra la discriminació del col·lectiu LGBT, però no pot incidir –per manca de competències– en el codi penal ni en els àmbits laboral i d'estrangeria.

La llei contra l'homofòbia està encara en un moment previ a la redacció de l'articulat definitiu per entrar al Parlament i ser debatuda. Es treballa sobre l'avantprojecte que va proposar el Consell del Col·lectiu LGBT (Lesbianes, Gais, Bisexuals i Transsexuals) i que els grups d'ERC, PSC, ICV-EUiA i la CUP van presentar a la mesa del Parlament el 18 d'abril de 2013. Sis mesos abans, aquests grups s'havien compromès amb l'esmentat col·lectiu a aprovar-la el primer any de legislatura i Neus Munté, per part de CiU, a impulsar “una llei contra l'homofòbia i per la igualtat de tracte i no discriminació”.

La voluntat dels col·lectius LGBT és que s'aprovi abans del pròxim Dia de l'Orgull Gai, el 28 de juny, segons explica a EL TEMPS la diputada d'ERC Anna Simó, i la voluntat dels partits que es van comprometre és complir aquests terminis. Mentrestant, les últimes setmanes s'han anat succeint les compareixences a la Comissió d'Igualtat de les Persones del Parlament per valorar la proposició de “Llei de drets de les persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i per l'eradicació de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia”, que és el nom oficial.

Els consells del fiscal. Una de les veus més autoritzades per analitzar-la és el fiscal de delictes d'odi i discriminació de la Fiscalia de Barcelona, Miguel Ángel Aguilar, que va compareixer el 5 de març. Aguilar va dir que la llei era “necessària” perquè els drets estan reconeguts però no garantits: “En aquests moments, el panorama legislatiu tant a Catalunya com a l'Estat espanyol és bo quant al reconeixement de drets. Hi ha un reconeixement de drets. El que es manifesta patentment insuficient són els instruments jurídics per a la protecció, per a la tutela d'aquests drets quan es veuen atacats”.

Pel que fa al text de l'avantprojecte, Aguilar en va lloar els primers capítols: “Quant als objectius i la finalitat de la llei, des del punt de vista jurídic,

des del punt de vista constitucional, des del punt de vista de la lluita pels drets humans, és absolutament impecable”.

L'objecte de la llei, segons aquesta proposició de llei és “fer efectiu el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó d'orientació sexual, opció afectiva sexual i identitat de gènere, així com els mitjans i les mesures que cal aplicar per tal d'assolir-los dins dels àmbits tant públics com privats sobre els quals els poders públics de Catalunya tenen competències”.

L'última frase és indicativa de les mancances que impedeixen a la Generalitat ser totalment efectiva en aquesta qüestió. Anna Simó explica que “hi ha competències clau sobre les quals no podem actuar: en l'àmbit de l'estrangeria –per donar asil i refugi a aquelles persones que són perseguides arreu del món per la seva opció sexual o per raó de la seva identitat de gènere–; en l'àmbit laboral –la Generalitat té competències molt restringides– i sobretot en el codi penal –no tenim capacitat de canviar-lo si no és enviar des del Parlament un projecte de llei de modificació del codi penal per poder incidir en un increment de les sancions i els delictes”.

Per destacar la importància d'una llei d'aquesta mena el fiscal Miguel Ángel Aguilar va recordar un macroestudi de l'Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea, òrgan màxim de protecció dels drets humans de la UE. Aquesta enquesta, sobre un camp de 93.500 persones, publicada el 17 de maig de 2013, revelava, segons Aguilar, que “gairebé la meitat dels consultats va assenyalar que s'havien sentit personalment discriminats o assetjats per motiu de la seva orientació sexual en l'any anterior a l'enquesta”. El fiscal de delictes d'odi i discriminació destacava que “menys d'un de cada cinc, concretament el 17% dels enquestats, ho va denunciar a la policia”, la qual cosa implica “una sensació d'impunitat del 83% dels casos, perquè aquests casos de patiment no suren i no arriben a les comissaries de policia o als despatxos de l'administració de justícia”.

Després de constatar la necessitat de la llei i la correcció dels seus objectius, el fiscal va aconsellar que es canviï el nom de la llei per “abastar també

El fiscal de delictes d'odi i discriminació de la Fiscalia de Barcelona, Miguel Ángel Aguilar.

les persones intersexuals i també s'hi inclogui la diversitat en l'expressió de gènere”.

La llei recull les definicions del que s'ha d'entendre com a discriminació directa, indirecta, “l'ordre de discrimi-

nar”, l'assetjament per raó d'orientació sexual, discriminació d'opció afectiva sexual o d'identitat de gènere, la represàlia discriminatòria, la victimització secundària o “l'incompliment de les mesures d'acció positiva legalment establertes”. Però el fiscal Aguilar encara suggereix que se n'apliquin tres més: la discriminació per associació –quan es discrimina algú que té un àmbit de relació amb el col·lectiu LGBTI–, la discriminació per error –“s'agrega una persona que és homosexual, o se li nega una prestació o un bé i resulta que no ho és però (...) la discriminació es produeix”– o la discriminació múltiple –quan s'ajunten diverses causes de discriminació.

El fiscal també va demanar que “quedi clar el principi d'inversió de la càrrega de la prova, que és un principi que és donat per les directives de la Unió Europea”. Anna Simó explica que, “simplificant molt, vol dir que la persona que tu acuses ha de provar que no et discrimina; no pas que tu hagis de provar que et discrimina”.

Aquesta publicitat està dividida en dues parts principals. A l'esquerra, hi ha una imatge de la portada d'un calendari amb el títol "VICIÑ; LLORCA Calendari d'instints" i el preu "Preu: 3i4". A la dreta, hi ha un retrat d'un home de mitjana edat amb cabells grisos, vestit amb una jaqueta negra i una camisa a quadres. A sota del retrat, hi ha el text "NOVETATS 3i4 Edicions Tres i Quatre / València". També hi ha els logotips de Facebook i Twitter amb el text "Pots seguir-nos a Facebook i Twitter". Al final, s'indica "Visita la nostra botiga virtual en www.tresiquatre.com".

Imatge d'arxiu del Dia de l'Orgull Gai a Barcelona. Els col·lectius LGBT voldrien que la nova llei contra l'homofòbia s'aprovés abans de la propera celebració, el 28 de juny.

Evidentment, la persona ha de tenir presumpció d'innocència, però “es pot fer servir aquesta càrrega inversa de les proves –diu Simó–, perquè el col·lectiu demana sobretot que sigui una llei efectiva, que les sancions es puguin complir”.

Prioritats i formació. La proposició de llei preveu en quins àmbits s'ha d'actuar i incideix especialment en els de l'educació, la salut i l'ordre públic i la privació de llibertat, però també, en una altra mesura, els mitjans de comunicació, les universitats i l'àmbit de la cultura, el lleure i l'esport.

Els homes i les dones transsexuals tenen un apartat específic perquè són els que, segons els col·lectius LGBT,

pateixen més casos de discriminació. La llei els dedica el Títol IV, que preveu que, en les administracions públiques i l'àmbit educatiu i universitari, “siguin tractades i anomenades d'acord amb el nom del gènere amb el qual s'identifiquen, encara que no hagi modificat civilment el seu sexe”. Es preveu “promoure mesures directes de

La llei preveu “mesures directes de foment de la contractació de transsexuals”

foment de la contractació de persones transsexuals en risc d'exclusió a l'empresa ordinària”, així com “difondre les oportunitats i els avantatges de la seva contractació”.

El fiscal Miguel Ángel Aguilar va aconsellar als membres de la Comissió que “és molt important que es defineixin a la llei –que no hi són– les mesures d'acció positiva”, i va recordar que han de parlar de “no utilitzar el terme discriminació positiva, perquè la discriminació mai no és positiva”.

Aguilar també va insistir a ampliar les referències que fa la llei en la formació a funcionaris i cossos de seguretat. “Crec que en la formació s'ha de fer una menció específica a la formació especialitzada als membres dels cossos de seguretat que tenim transferits”, és a dir, Mossos d'Esquadra. Però també el “personal de seguretat privada, importantíssim, perquè sàpiguen que no es pot discriminar ni poden incórrer en comportaments discriminatoris i també si els presencien, han d'actuar i avisar els cossos i les forces de seguretat”. Igualment amb els funcionaris de presons. I aquesta formació, exigia Aguilar als membres de la Comissió d'Igualtat, “no pot dependre que algú li agradi més o menys, em formo o no em formo en aquest tema, sinó que estem parlant de drets humans, i la igualtat i la prohibició de discriminació és un valor superior de l'ordenament jurídic”.

Si s'aprova la llei contra l'homofòbia, seria la primera d'Europa de caràcter general –per tots els àmbits– que mira de frenar i sancionar la discriminació específica contra el col·lectiu LGBT. Anna Simó explica que hi ha lleis específiques per àmbits “com les directives contra la no discriminació a l'àmbit laboral” i generals “antidiscriminació” però cap com aquesta. Sí que apunta que la llei catalana aniria en la línia de la UE perquè “fa molt poc, el 4 de febrer, es va votar un full de ruta de la diputada verda Lunacek, que es va aprovar d'una manera àmplia, per tal de fer legislació antidiscriminació específica per al col·lectiu, concretament ‘contra l'homofòbia i discriminació per orientació sexual i identitat de gènere’”.

Àlex Milian